

Bekämpning av spårhalka

Spårhalka, även kallat lövhalka, är återkommande en utmaning på järnvägen under hösten, huvudsakligen vecka 36–46. Halkan orsakas av krossade löv, smörjfett och andra föroreningar som tillsammans med fuktigt väder skapar en beläggning på rälsen. Halkan gör att tågen får svårare att stanna och att ta sig upp för branta backar. Alla intressenter måste vara med och bidra med det de själva kan påverka, för att transporter ska kunna utföras med god kvalitet under den tid då spårhalka kan förekomma.

Lokföraren har en viktig roll

- Lokförare använder all kunskap om banan de kör på, var det finns stigningar som kan påverka körningen.
- Anpassat körsätt och hur sandning ska genomföras.
- Ändrar inställning för ATC/ETCS, omkopplare för bromsverkan eller inställning "låg adhesion"
- Utför egen och förebyggande sandning från fordon.
- Informerar trafik/driftledning när det är halt på spåret.

I broschyren som tagits fram tillsammans med järnvägsföretag kan man få ytterligare råd vid spårhalka. [Så blir vi bättre tillsammans – Tips, råd och information till dig som jobbar operativt med järnvägstrafik \(diva-portal.org\)](#)

Järnvägsföretagens ansvar

Järnvägsföretagen har ett stort ansvar inför hösten.

- Informerar och utbildar lokförare.
- Begränsar vagnvikten när det behövs och använder multipelkopplade dragfordon för tunga tåg.
- Stänger av rälssmörjningen på lok och att sandningsutrustningen på loken är fylld och fungerar.
- Ser över och gör nödvändigt underhåll på fordonen.

Förberedelser

Redan under sommaren påbörjas planering och förberedelser.

Läs mer på [Beredskapsplan höst - järnväg - Bransch \(trafikverket.se\)](#)

Trafikverkets ansvar

- Framtar beredskapsplan som beskriver hur vi tillsammans förebygger och vidtar åtgärder inom eget ansvarsområde, för att minska årstidsrelaterade störningarna.
- Uppdaterade och bevakar beredskapsnivåer.
- Kallar till uppstartsmöten med järnvägsföretagen.
- Delar ut information på lokförarforum.
- Åtgärdar hastighetsbegränsningar på kritiska platser.

Löpande under årstiden

- Uppstartsmöten regioner.
- Daglig avstämning med operativa ledare.
- Veckomöten med branschen.
- FOI projektet järnvägsväder. Fokus under hösten att i god tid identifiera halt spår och att följa upp koder kopplat till spårhalka.
- Informerar järnvägsföretagen vid upprepad spårhalka.
- Utföra busk och trädröjning
- Stänger av viss smörjutrustning.

Trafikverket arbetar förebyggande med att begränsa effekterna av spårhalka. Det görs bl.a. genom att använda friktionsmedel (Electra Gel 2003) Ång- och högtrycksvätt och andra förberedande och akuta åtgärder.